

тъ спомогателни средства, както умственни тъй и механически, кои-то той е измыслилъ за своя-та мощь. Ако трудности-тъ на тъзи задача по-давяте ума ви, то припомните си, че астрономъ-тъ живѣй вынаги и никогда не умира. Щомъ стражара напустие служба-та си отъ стражарница-та, тостъ-часть на негово място отива другъ и буйтелностъ-та не са прѣкъсва. Не: астронома никога не умира. Той наченва свои-тъ изслѣдванія на высоки-тъ връхове на Едемъ; той изучва звѣзды-тъ прѣдъ дългы-тъ столѣтия на допотопния животъ. Потопа помита отъ земя-та нейни-тъ жители, тѣхни-тъ градове и тѣхни-тъ памятници; но щомъ бура-та утиха и пебе-то блѣснало съ всичка-та си хубостъ, отъ върха на гора-та Аарать астронома подновява свое-то нескончаемо всенощно бдѣніе. Въ Вавилонъ той държи своя-та стража, и между Египетскы-тъ жрецы той вдъхва жажда за священны-тъ тайнства на звѣзды-тъ. Равнины-тъ на Синаръ, храмове-тъ на Индія, пирамиды-тъ на Египет сѫ единакво негови стражарницы. Кога-то наука-та побѣгна въ Гърция, негово-то жилище бѣше въ училища-та на нейни-тъ философи; и кога-то мракъ покры земя-та въ продълженіе на хъляди години, той продължава своя нескончаемъ трудъ посрѣдъ жежки-тъ пустыни на Арабія. Кога-то наука-та изгрѣ въ Европа, астрономъ-тъ бѣше тамъ, като са трудение съ Коперника, наблюдаваше заедно съ Тихо, страдаеше съ Галилея и тържествуваше съ Кеплера и Ньютона. Шестъ хъляди години са изминали отъ какъ сѫ са наченали велики-тъ изслѣдванія. Ный стоимъ на край на този гръмаденъ періодъ, и, като поглѣднемъ назадъ прѣзъ дълга-та върволица на изминалы-тъ години отблѣжвамъ съ благодарна гордость послѣдователни-тъ тържества на наше-то поколѣніе. На срѣдъ пъти между прѣминалото и бѫдже-то ний са принасямъ назадъ и ставамъ свидѣтели на първи-тъ грубы усилия за объясненіе на небесны-тъ явленія; ний можемъ сѫщо тъй да са принесемъ хъляди години напрѣдъ, и макаръ да не можемъ да опрѣдѣлимъ какво ще бѫде състояніе-то на астрономическа-та наука въ този далеченъ періодъ, но за едно нѣщо смы увѣрены, че прѣминалото, настояще-то и бѫдже-то съставляватъ само една непрѣкъсната верига отъ наблюденія, коя-то съединява всички връмена, за астронома, въ едно могущественно **сега**.

Отъ тъзи сгодна точка на зрѣніе-то, коя-то ний занимавамъ днесъ, нещо ни бѫде трудно да изложимъ велика-та задача до толкъ, до колко-то тя е вече рѣшена и да си съставимъ нѣкое приблизително понятие за това, що остава да са извърши въ бѫдещи-тъ вѣкове. Въ изложеніето, къмъ кое-то пристъпвамъ, азъ нѣмамъ намѣрѣ да прѣставямъ нѣкое размыщенія, или нѣкое резултаты, кои-то сѫ били достигнати. На това, ний ще обрнемъ вниманіе-то си по-носѣлъ. А сега позволете ми просто да истилкувамъ въпросы-тъ, кои-то видимо-то небе прѣлага.

Най-бързо-то разглѣданіе на небесная сводъ открива, че нито единъ прѣмѣтъ са намѣрва въ покой. Движеніе-то е принадлежность на слънце-то, мѣсяца, планеты-тъ и звѣзды-тъ. Земя-та, коя-то ний настъпвамъ, една остава неподвижна поне за наши-тъ чувства.

Първа-та велика задача, коя-то са прѣставява на человѣческия разумъ, е да са отлини дѣйствително-то движеніе отъ онова, кое-то